

Gemeente Scherpenzeel

Uitgangpunten begroting 2020-2023

citeertitel: 'Uitgangspunten begroting 2020-2023'
vastgesteld bij besluit van: 12 maart 2019

Uitgangpunten begroting 2020-2023

Opdrachtgever: gemeente Scherpenzeel
afdeling Bedrijfsvoering

Auteur: D. Hollmann

Datum: 7 maart 2019

Inhoud

Inleiding	3
Salariskosten	4
Afzonderlijke personeelsbudgetten	5
Formatie	5
Prijsstijgingen	6
BTW-compensatiefonds	7
Kapitaallasten nieuwe investeringen	7
Onvoorziene uitgaven	7
Rentepercentages	7
Rentevisie	8
Algemene uitkering uit het Gemeentefonds	9
Tarieven	10
Subsidies	12
Woningen	12

INLEIDING

De begroting 2020 wordt voorbereid vanuit de Programmabegroting 2019-2022. De jaarschijf 2020 in deze begroting, inclusief de daarop genomen wijzigingsbesluiten, vormen de basis voor de begroting 2020.

Nadat het college van B&W de uitgangspunten voor de samenstelling van de begroting 2020 vaststelt kan vervolgens de begroting 2020 in technische zin worden samengesteld.

Volledigheidshalve merken wij op dat de structurele afwijkingen vanuit de Jaarrekening 2018 en de 1ste Firap 2019 en de door de raad in zijn vergadering van 27 juni 2019 vast te stellen Kadernota 2020-2023, eveneens betrokken zullen worden bij de samenstelling van de begroting 2020.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Duidelijkheid scheppen voor de samenstellers van de begroting door het vaststellen van de uitgangspunten voor de samenstelling van de begroting 2020.

SALARISKOSTEN

Voorstel: verhoging van 3,85%

In de gemeentelijke begroting van 2019-2022 is de nieuwe CAO m.b.t. de salarissen ed. niet verwerkt. De huidige CAO gemeenten loopt tot 1 januari 2019. De onderhandelingen over de CAO 2019 zijn nog volop gaande. Die van 2020 worden eind 2019 opgestart.

Per 1 januari 2020 zal er een nieuwe CAO gemeenten moeten komen maar de inzet van zowel werkgever als bonden is nog niet bekend en de onderhandeling hierover begint pas eind 2019. Wel is het de verwachting dat deze cao voort borduurt op de Cao van de Toekomst. Dat betekent harmonisatie, vereenvoudiging en modernisering van de arbeidsvoorwaarden. Extra aandacht zal uit gaan naar bewust belonen en afspraken rondom de flexibele schil versus vaste formatie.

Verder zijn de volgende onderwerpen te verwachten:

- Bewust belonen in een groeiende economie en krappere arbeidsmarkt.
- Flexibele schil (hoe om te gaan met inhuur)
- Loonontwikkeling en werkgeversbijdrage pensioen.
- Vakbonden zetten in op een collectief generatiepact
- Wet normalisatie rechtpositie ambtenaren (!)
- Het aantal beschut werk voor gemeente Scherpenzeel gaat van één persoon in 2018 naar twee in 2019 (conform de ministeriële regeling).
- Payroll is duurder geworden, omdat payrollmedewerkers volledig gelijk beloond dienen te worden conform de CAO gemeenten.

Loonontwikkeling

Per 1 januari 2020 is een verder stijging van de salarissen te verwachten. Gezien de huidige economische groei in een krappere wordende arbeidsmarkt gaan wij op dit moment uit van een stijging van 3,40 %.

De inzet van de vakbonden voor de CAO per **1 januari 2019 (deze onderhandelingen lopen op dit moment nog) is een salarisverhoging van 5%. Daarnaast wordt ingezet op een verhoging van het IKB.** De VNG zet duidelijk lager in, maar verwacht mag worden dat er (ook gelet op de loonontwikkelingen in ander CAO's) een substantiële loonstijging zal gaan plaatsvinden. De verwachting is ook dat deze loonontwikkelingen 'verspreid' zullen worden over meerdere jaren. Vandaar dat een loonstijging van 3,4% voor 2020 een reële stijging is.

Pensioenen

In aanvulling op de loonontwikkeling is het de verwachting dat voor het jaar 2020 de pensioenpremielkosten zullen stijgen. Volgens de laatste prognose in 2018, stijgt de pensioenpremie in 2020 met 0,8%. Dat zal leiden tot een stijging van de loonkosten met ca. 0,45%.

Conclusie:

In de begroting 2020 uitgaan van een salarisverhoging van 3,85 % t.o.v. 2019.

AFZONDERLIJKE PERSONEELSBUDGETTEN

Voorstel: De volgende uitgangspunten handhaven:

- 1. Het opleidingsbudget bedraagt van 2% van de loonsom.***
- 2. Het budget voor organisatie-brede opleidingen bedraagt € 43.000,00.***
- 3. Het budget voor de individuele beloningsdifferentiaties per fte gelijk houden en laten meestijgen/-dalen met de formatieontwikkeling.***
- 4. Het budget voor incidentele inhuur, bedoeld voor ziektevervanging, bedraagt € 100.000,00.***
- 5. Het budget voor opvang piekmomenten bedraagt € 50.000,00 en € 25.000,00 voor overbrugging en werving.***

- Voor opleiding en vorming van het personeel wordt voorsnog 2% van de loonsom geraamd. Als invulling hiervan worden concrete opleidingsplannen opgesteld.
- De OR heeft vanaf 2015 ingestemd om te blijven werken met organisatie brede opleidingsbudgetten in plaats van een Individueel loopbaanbudget. Bij de Kadernota 2017-2020 is het opleidingsbudget vastgesteld op € 43.000,00 voor organisatie-brede opleidingen.
- Het budget voor de individuele beloningsdifferentiatie en afdelingsactiviteiten verhogen met de voorgestelde prijsindexatie van 2% (zie hieronder), waarmee het bedrag uitkomt op € 186,00 voor een full-time functie. Voor 2020 komt dit neer op € 12.445,00. Het afdelingshoofd zelf kan bepalen waarvoor hij of zij dit wil gaan inzetten binnen de individuele beloningsdifferentiatie en/of afdelingsactiviteiten.
- Voor incidentele inhuur van derden wordt een bedrag geraamd van € 175.000,00. Van dit bedrag is € 100.000,00 bedoeld voor ziektevervanging, € 50.000,00 voor het opvangen van piekmomenten en € 25.000,00 voor overbrugging vanwege de tijd die nodig is voor werving, selectie en opzegtermijnen. Inhuur van derden kan daarnaast ook concreet geraamd worden op specifieke producten of afdelingen, wanneer nu reeds bekend is dat inhuur zal plaatsvinden. Centraal vindt registratie en monitoring van de inhuur plaats. Per kwartaal wordt het MT geïnformeerd over de uitputting van de budgetten, zodat tijdig bijgestuurd kan worden.

FORMATIE

Basis is de vastgestelde formatie per 1 januari 2019, rekening houdend met reeds bekende ontwikkelingen. Uitgangspunt hierbij is dat bestaande vacatures per 2020 zijn ingevuld.

De komende tijd zal er een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de formatie worden gemaakt, gerelateerd aan de Toekomstvisie 2030. De uitkomst daarvan wordt betrokken bij de Kadernota 2020.

PRIJSSTIJGINGEN¹

Voorstel:

- 1. Prijsstijging gebaseerd op septembercirculaire = 2%**
- 2. Budgetten niet indexeren**
- 3. Een stelpost van € 20.000,00 voor prijsstijgingen op te nemen**

Sinds 2015 maakt de gemeente Scherpenzeel voor de eerste berekeningen gebruik van de gegevens uit de septembercirculaire voorafgaand aan het Begrotingsjaar.

In deze circulaire zijn de volgende percentages opgenomen:

Overheidsconsumptie	2019	2020	2021	2022	2023
- prijsontwikkeling BBP	2,5%	2%	1,8%	1,9%	1,9%

Het percentage uit de septembercirculaire 2018 zal worden gebruikt voor de opstelling van het voorlopige financieel perspectief ten behoeve van de Kadernota 2020-2023. Bij het aanbieden van de Kadernota 2020-2023 aan het College op 26 maart 2019 zijn naar verwachting de nieuwe percentages 2020 uit de MEV van het CPB bekend. Dit is het eerste moment waarop ramingen voor 2020 worden vrijgegeven. Er zal dan heroverwogen worden welk indexeringspercentage gehanteerd zal gaan worden.

Voor het ophogen van de individuele budgetten stellen wij voor, evenals voorgaande jaren, de budgetten voor 2020 niet te indexeren (blijven daardoor op prijspeil 2009). De taakstelling voor de budgethouders blijft hierdoor gehandhaafd.

Om kleine mutaties in budgetten te kunnen verwerken, wordt analoog aan de Kadernota 2019 voorgesteld een stelpost prijsstijging van € 20.000 op te nemen. Hiermee kunnen budgetten waarbij het noodzakelijk is worden geïndexeerd. Hiervoor zal maatwerk worden geleverd. Bij de begroting zal deze stelpost zijn ingevuld. Door deze stelpost in de kadernota op te nemen, is er financiële ruimte in het meerjarenperspectief om kostenstijgingen in te begroting te verwerken.

Budgetten waarop onontkoombare kostenstijgingen van materieel belang worden verwacht, worden specifiek genoemd in de Kadernota.

¹ Bron prijsstijgingen: De cijfers in deze notitie zijn ontleend aan de septembercirculaire 2018, die weer gebruik maakt van de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB).

BTW-COMPENSATIEFONDS

De relevante budgetten worden netto, dat wil zeggen exclusief BTW, geraamd. Budgetten die buiten de werking van het compensatiefonds vallen, worden inclusief BTW geraamd.

In de Kadernota 2019 is de ophoging van het verlaagde BTW-tarief, van 6% naar 9%, in de meerjarenbegroting geregeld.

KAPITAALLASTEN NIEUWE INVESTERINGEN

Volgens de huidige systematiek wordt bij nieuwe investeringen in het jaar van aanschaffing een half jaar rente geraamd. In het jaar volgend op de aanschaf wordt de jaarlijkse afschrijving (inclusief de rente) geraamd.

Aangezien het rentepercentage in onze gemeente op 0% is gesteld (conform nieuwe BBV-wijzigingen) betreft het derhalve alleen de afschrijving.

ONVOORZIENE UITGAVEN

Voorstel: Voor onvoorziene uitgaven € 2,50 per inwoner opnemen.

Voor incidentele onvoorziene uitgaven wordt in 2020 een bedrag opgenomen van € 24.700,00. Als norm wordt € 2,50 per inwoner op peildatum 1 januari 2019 gehanteerd.

RENTEPERCENTAGES

Voorstel: het rentepercentage stellen op 0%.

De Commissie BBV heeft een notitie met stellige uitspraken uitgebracht, die de status heeft van wetgeving. Hierdoor mag niet meer rente worden toegerekend dat daadwerkelijk aan uitstaande leningen wordt betaald (met een toegestane afwijking van 0,5%).

Omdat Scherpenzeel weinig externe financiering heeft en het rentepercentage onder 0,5% ligt, is er voor gekozen het rentepercentage op 0,0% te stellen. Dit betekent dat er geen rente meer wordt doorberekend aan grondexploitaties en de riolering.

De volgende rentepercentages worden gehanteerd:

Renteomslag	0%
Nieuwe investeringen	0%
Investeringen waarvan de kapitaallasten t.l.v. een reserve worden gebracht	0%
Reserves en voorzieningen	0%

RENTEVISIE

Externe invloeden - rentevisie²

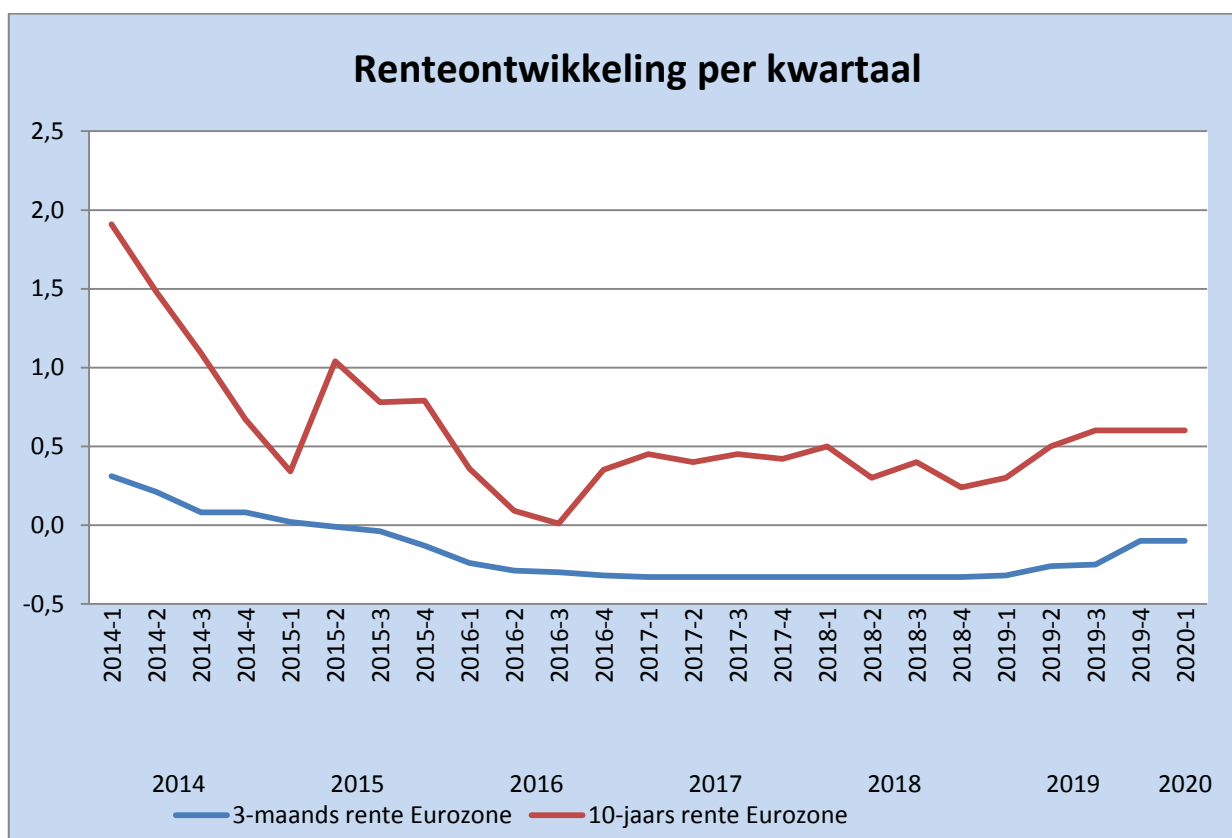
Factoren van 'buiten en van binnen' zijn van invloed op de treasuryfunctie. Bij invloeden van buiten gaat het vooral om de rentestand. Iets waar de gemeente geen invloed op heeft. In dit kader schetsen we kort de economische context.

De Nederlandse economie zal naar verwachting in 2019 groeien met 2,2%. Ten opzichte van 2018 0,4% minder. Deze groei afname komt met name door de onzekerheid over Brexit, het handelsconflict tussen China en de Verenigde Staten en de gele-hesjes-protesten in Frankrijk.

De werkloosheid ligt op het laagste niveau sinds 2001 en daalt naar 3,6%.

De officiële ECB rente³ bedraagt nog steeds 0,00%. De ECB houdt de rente zo laag om de economie te stimuleren. Volgens ECB-president Draghi blijft de rente in ieder geval tot de zomer van 2019 op het huidige niveau, maar het kan nog langer duren.

Hieronder is het verloop van de korte en de lange rente weergegeven op basis van de prognoses van de ING⁴.

² Voor deze paragraaf is gebruik gemaakt van: Decemberraming 2018 (CPB).

³ De ECB-rente (ook wel refirente genoemd) is het tarief dat banken moeten betalen wanneer ze geld van de ECB lenen. Banken maken gebruik van deze regeling op momenten van liquiditeitskrapte.

⁴ ING Monthly Economic Update, January 2019

De huidige rentesituatie is niet erg gunstig voor de renteopbrengsten. De renteopbrengsten voor korte uitzettingen blijven laag. De vergoeding die voor het schatkistbankieren wordt ontvangen is nihil.

Door de lage rente is het tegelijk mogelijk goedkoop middelen aan te trekken. Zo is begin 2019 een 6-maanden lening aangetrokken van € 1 miljoen tegen negatieve rente.

Interne invloeden – liquiditeitenprognose

Bij interne invloeden gaat het om zaken die invloed hebben op de behoefte aan geldmiddelen, op korte en lange termijn. Hierbij kan het gaan om bijvoorbeeld nieuwe beleidsvoornemens, grote vervangingsinvesteringen en grondexploitaties. Er is een aantal variabelen dat een rol speelt bij de daadwerkelijke liquiditeitsbehoefte. In de eerste plaats is de fasering van investeringen van belang. Indien langlopende financiering wordt aantrokken voor nog uit te voeren investeringswerken, houdt dit een risico in zich. Wanneer de projecten of niet worden uitgevoerd, of later worden gerealiseerd, betaalt de gemeente onnodige rentekosten. Daarnaast kan worden gedacht aan positieve kasstromen uit de grondexploitaties.

Op basis van de huidige liquiditeitsprognose is begin 2019 voor kortere tijd financiering aan de orde in afwachting van de opbrengsten uit grondexploitatie Akkerwinde. Hiervoor is een 6-maanden lening aangetrokken tegen negatieve rente.

De gemeente heeft daarnaast de mogelijkheid voor kortere periodes tegen een relatief gunstig tarief 'rood' te staan op de rekening-courant bij de BNG Bank tot maximaal € 1,9 miljoen.

ALGEMENE UITKERING UIT HET GEMEENTEFONDS

De berekening voor de Programmabegroting 2020-2023 wordt in principe gebaseerd op de meicirculaire 2019. Voor de Kadernota 2020-2023 zal gerekend worden met de septembercirculaire 2018.

De laatste circulaire van het Rijk is de decembercirculaire. De decembercirculaire is geen bijstelmoment voor het accres ofwel de groei volgens het principe van 'samen de trap op en samen de trap af'. Het karakter van de circulaire is vooral het afwikkelen van de laatste zaken van het uitkeringsjaar 2018. De decembercirculaire geeft dus geen inzicht in de ontwikkelingen van 2020 en verder.

TARIEVEN

Voorstel: prijsindexering van 2%

Voor de uitleg hoe we tot de indexering van 2% zijn gekomen wordt u verwezen naar het hoofdstuk Prijsstijgingen.

Het gevolg van de prijsindexering van 2% wordt hieronder weergegeven.

Onroerende-zaakbelastingen:	
Gebruikersbelasting niet-woningen	2% (zie onderstaande toelichting)
Eigenarenbelasting woningen	2%
Eigenarenbelasting niet-woningen	2%
Overige tarieven:	
Hondenbelasting	2%
Toeristenbelasting	2%
Leges	2%
Begraafenisrechten en grafrechten	2%
Marktgeden	2%
Afvalstoffenheffing	Kostendekkend tarief o.b.v. diftar-uitgangspunten
Rioolheffing	2%
Sportvelden	CBS-indexcijfer voor de gezinsconsumptie
Accommodaties	2%
Gronden	2%

Toelichting op OZB tarieven

In het coalitieakkoord "Sociaal, duurzaam en ondernemend" is afgesproken om – in principe – de OZB alleen met het inflatiepercentage te verhogen. Dit is voor Scherpenzeel een gebruikelijke gedragslijn.

Het uiteindelijke OZB-tarief wordt gecorrigeerd voor de gemiddelde waardeontwikkeling van woningen in Scherpenzeel.

Toelichting op toeristenbelasting

Sinds 2016 geldt als maatstaf van heffing het aantal overnachtingen, dat wordt gesteld op het aantal overnachtende personen vermenigvuldigd met het aantal nachten dat zij verblijf houden. Het tarief per overnachting bedraagt in 2019 € 1,20. Met de inflatie over 2020 komt dit uit op een bedrag van € 1,22 per overnachting.

Toelichting op de leges

Conform de vastgestelde indexering bij de Kadernota van het betreffende jaar, worden de leges, behoudens de wettelijk bepaalde tarieven, jaarlijks verhoogd met de gebruikelijke inflatie-indexering. Voor het jaar 2020 is dit 2%.

Toelichting op de lijkbezorgingsrechten

Vanaf 2018 loopt de kostendekkendheid van de lijkbezorgingsrechten weer in de pas met het voorgenomen ritme van 80% kostendekkendheid. Zodoende kan worden volstaan met de gebruikelijke indexering van 2%.

De kosten de komende jaren stijgen, bijvoorbeeld door de geplande uitbreiding op Lambalgen. Om de kosten en uitgaven ook in de toekomst in balans te houden is het belangrijk een visie op onze begraafplaatsen op te stellen en de regelgeving te actualiseren. Hiervoor is binnen de organisatie op dit moment geen capaciteit beschikbaar.

Toelichting op de marktgelden

Gezien de tarieven in de regio vindt het College dat de marktgelden alleen verhoogd worden met de jaarlijkse indexering. Bij de urenverdeling voor de begroting 2020-2023 zal aan het product markt extra aandacht moeten worden besteed voor een reële toedeling in relatie tot de kostendekkendheid.

Toelichting op de afvalstoffenheffing

In 2019 is diftar ingevoerd. Dit heeft voor de belastingheffing als gevolg dat het tarief gesplitst is. De inwoners betalen vastrecht betalen en voor elke aanbidding van restafval. De kosten voor een extra container voor restafval en gftafval bedragen respectievelijk 2/3 en 1/3 van het vaste bedrag.

Rioolheffing

Het nieuwe AWP wordt in 2018-2019 opgesteld en aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

Bij de behandeling van de Programmabegroting 2019-2022 in de Raadsvergadering van 1 november 2018 is de verhoging van de rioolheffing voor het jaar 2019 geamendeerd. Dat wil zeggen dat de verhoging van € 9,00 per huishouden niet wordt doorgevoerd, maar wordt gedekt uit de reserve riolering.

Indien het nieuwe AWP is vastgesteld voor de behandeling van de Programmabegroting 2020-2023 zal de uitkomst hierin mee worden genomen. Gebeurt dit niet, dan zal de rioolheffing voor het jaar 2020 stijgen met een inflatiecorrectie van 2%.

Toelichting op de sportvelden

In 2019 is nog niet duidelijk of, en in hoeverre de exploitatie van sportvelden door de wijziging van het fiscale regime met ingang van 2019 nadelig wordt beïnvloed.

Uitgangspunt is voornamelijk dat de bijdragen die de sportverenigingen betalen alleen worden geïndexeerd met het CBS-indexcijfer voor de gezinsconsumptie. Mocht de compensatieregeling vanuit het Rijk tegenvallen, dan zal worden bezien of de gebruikersovereenkomsten heroverwogen moeten worden.

SUBSIDIES

Voorstel: nullijn handhaven

Op dit moment wordt het subsidiebeleid nader onderzocht. Een uitkomst zou kunnen zijn dat er een herschikking van de bestaande subsidies plaats vindt.

Het huidige budgettaire kader vormt het uitgangspunt waarbinnen een eventuele herschikking plaats dient te vinden.

Het onderzoek zal voor de zomer gereed zijn. Als er tot herschikking wordt besloten zal dit worden verwerkt in de begroting 2020.

De verwachting is dat het thans in de kadernota 2019-2022 opgenomen subsidiebedrag voor De Breehoek niet toereikend zal zijn. In 2019 zal nog een raadsvoorstel gemaakt worden met het verzoek om het subsidie voor 2020 en de jaren daarna aan te passen. Een en ander op basis van door De Breehoek aan te leveren cijfers.

Voor de andere grote subsidies zijn de uitgangspunten nog steeds actueel.

Conclusie: De subsidies worden ook in 2020 niet geïndexeerd. In bijzondere gevallen wordt een subsidieverhoging in de Kadernota 2019 specifiek opgevoerd.

WONINGEN

Eén van de belangrijke parameters voor de algemene uitkering in de begroting is het aantal woningen. Vanaf 2015 worden hierbij andere gegevens gehanteerd in verband met de inwerkingtreding van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). De BAG is de registratie waarin gemeentelijke basisgegevens over alle gebouwen en adressen in Nederland zijn verzameld. Ook voor de berekening van de Algemene uitkering wordt sinds kort gebruik gemaakt van de definities in de BAG. Deze definities verschillen met de definities vanuit de Algemene Uitkering. Bij de BAG is sprake van uitbreiding op het moment dat de woning vergund wordt⁵.

De begrippen wooneenheden, recreatiewoningen en capaciteit bijzondere woongebouwen worden sinds de invoering van de BAG niet meer apart genoemd.

⁵ Over de daadwerkelijke de voortgang van het woningbouwprogramma qua daadwerkelijke bouw wordt separaat gerapporteerd.

Peildatum	Totaal woningen	Mutatie in het jaar
1-1-2018	4.013	15
1-1-2019	4.028	19
1-1-2020	4.047	214
1-1-2021	4.261	63
1-1-2022	4.324	50
1-1-2023	4.374	82

Jaar	Uitbreiding ⁶	Toelichting
2018	15	1x Oosteinde; 1x Heijhorst Colijn de Raatsingel; 1x Zuideinde; 7x Lindenlaan; 3x Dorpsstraat; 1x Kolfschoten; 1x Burg. Hoytema v. Konijnenburglaan
2019	19	12x Parklaan; 6x Druivenkamp; 1x Holevoetplein
2020	214	45x Akkerwinde (fase 1 de Bunte); 1x Kolfschoterdijk; 3x Wilgenhof; 10x Proviande; 20x Akkerwindelaan (vd Heide); 34x Heijhorstterrein/Plan Zuid; 14x Walstroalaan; 7x Akkerwinde kavels fase 1; 79x Akkerwinde fase 2 de Bunte + Woonstede
2021	63	50x 't Voort; 13x Akkerwinde kavels fase 2
2022	50	50x 't Voort
2023	82	50x 't Voort; 32x Wetroterrein

Inwoners

Peildatum	Inwoners	Gem. bezetting
01-01-18	9.751	2,43
01-01-19	9.876	2,45
01-01-20	9.915	2,45
01-01-21	10.439	2,45
01-01-22	10.594	2,45
01-01-23	10.716	2,45

⁶ Bij de woninguitbreiding is uitgegaan van een realistische raming i.c.m. de woonvisie.

Ter informatie:

De gemiddelde woningbezetting wordt berekend aan de hand van de door het CBS vastgestelde inwoneraantal en het totaal aantal woningen.

De afgelopen jaren (vanaf 2011 tot 2018) is de gemiddelde bezetting gedaald van 2,51 in 2011 naar 2,43 in 2018.

Bij peildatum 2019 wordt het aantal inwoners berekend op basis van een voorlopige stand vanuit het CBS en het totaal aantal woningen ($9876/4028 = 2,45$).

De daling lijkt af te vlakken. Vanaf peildatum 2020 wordt de stijging van het aantal inwoners gebaseerd op de gemiddelde woningbezetting maal het aantal woningen (dus: $2,45 \times 4047 = 9.915$).

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van 12 maart 2019.

W.M. van de Werken
Secretaris

H.H. de Vries
burgemeester